

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglašit itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, H. maistr.

„Edinost“
Tihaj enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6 uri zvečer.
Naročnina znača:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Sklenite svoje vrste!

I.

Judess werden sie freilich gut daran thun, die eigenen Reihen fester zu schliessen

„Politik“.

Praška »Politik« od 28. februvarja t. l. piše:

Slovenski listi se še ne morejo pomiriti radi češko-nemških mirovnih pogajanj. Pod naslovom »Na dnevni red preko naše piše »Slov. Narod«, da so izjave ministerskega predsednika jako deprimirale, kajti iz istih da izhaja, da vlada hoče preiti na dnevni red preko Slovencev. Se svojo izjavo, da je narodno vprašanje najprej rešiti le za Češko in Moravsko, da se je vlada postavila na stališče nemških strank. Tako da so najprej sklenili mir z Ogrji, potem s Poljaki, a sedaj da hočejo s Čehi skleniti mir, ker menijo, da potem ostale Slovane premorejo tem laglje. Iz zaključka članka je precej jasno videti tendenco, da bi obremenil onto dolgov poslancev one stranke med Slovenci, kateri je »Slov. Narod« nasproten. Se stališča koristi slovenskega naroda je že precej vsejedno, kdo da jim škoduje, ali »Staro« ali »Mladi«, glavna stvar je, da ne trpe škode. Dokaz, ki naj bi podprl trditve, da bi po parcielni narodni spravi trpeli interesi slovenskega naroda, trpi na temeljni pogreški, da identifikuje namen in vspeh. Gotovo ni dvomiti na tem, da so pogodbo z Ogersko sklenili z namenom, da bi z izvenogerskimi deželami tem laglje obračunali.

Ta namen je bil celo na obeh straneh, saj Madjari podpirajo nemški centralizem, kolikor jim je mogoče. Vspeli te madjarske protekcije se je eskoptiral z znanimi besedami: »Češkega vprašanja ni«. Ali, kakor znano, motili so se in so pozneje videli, da po odločenju Ogerske ni možno vseh Slovanov tiščati k tlom. To je bilo naravno. V tedanji Cislajtaniji, ki je štela dvajset milijonov, je češki narod se svojimi petimi milijoni dobil večo važnost, nego jo je imel prej v skupni državi. Prej je tvoril komaj sedmi del prebivalstva in je poleg tega med nenemškimi narodi zavzemal še le drugo mesto za Madjari, močnejši na številu in politički oblasti. V Cislajtaniji pa je stopil na prvo mesto in sestavlja, čuo četrtino prebivalstva. Kmalu se je pokazalo, da tudi v

Cislajtaniji ni mogoče vseh Slovanov tiščati k tlom. Prepirali so se torej dalje in so se pogodili — ne z Malorusi, katerih zastopniki so s požrtvovalnostjo, ki bi bila vredna bolje stvari, leta in leta pomagali na vzdrževanju nemško-centralistiškega sistema —, ampak s Poljaki, ki so znali delati se neprijetne. Maloruse so jednostavno prepustili pravico-ljubju Poljakov, ker jih niso več potrebovali za boj proti Poljakom. Kako vse drugače bi bilo prišlo, ako bi se bili Malorusi zvezali s Poljaki proti skupnemu sovražniku. Rešivši poljsko vprašanje so menili, da laglje premorejo Čehe.

Da bi stvar še bolj olajšali, so tudi Dalmacijo izpustili iz obseja ponemčevalnih tendenc in so v južnem Tirolu v narodnem pogledu vse dovolili Italijanom, kar-koli so mogli zahtevati. Tako so gledé narodnega vprašanja ustvarili nekako ožjo Cislajtanijo, izključivši Galicijo in Bukovino, Tirol, Predarlško in Dalmacijo — ki sedaj šteje kakih 15 milijonov. V tej ožji Cislajtaniji pa sestavlja narod češki več nego tretjino prebivalstva. Kmalu se je pokazalo, da tako znamenite manjšine ni možno potiskati. Poljaki so morali podpirati češki narod, kajti čim bi se posrečilo istega pritisniti k tlom, bi sledil poskus, da Poljakom odvzamejo zopet, kar so jim neradi dali. No, kakor znano, ni ravno posebno velika »nevarnost«, da bi med Čehi in Nemci na Češkem in Moravskem došlo do sporazumljenja. Ali denimo, da pride do sprave — kaj bi sledilo potem? Narodno vprašanje bi bilo potem še rešiti v obseju, ki bi štelo kakih sedem milijonov prebivalcev, ako vštujemo tudi skoro izključno nemški deželi Gorenje-avstrijsko in Solnograško. V tem obseju bi Slovenci tvorili 17 odstotkov prebivalstva. Prištevši Hrvate v Istri, Čehe in Poljake v Šleziji in Čehe na Nižje-avstrijskem bi bila to narodna slovanska manjšina, ki bi tvorila nad tretjino prebivalstva.

Taka manjšina bi predstavljala moč, ki bi morala priti do tem večje veljave, ker bi mogla računati na moralno in materialno podporo Čehov, Poljakov in Hrvatov, biva-jočih izven nje obseja, ker so le-ti po svojih znamenitih odlomkih svojih sorojakov direktno interesirani na tem, da se proti slovanskim manjšinam ne tira uničevalna politika. Po rešenju češkega vprašanja bi brez dvoma stopilo v ospredje sloven-

ske-hrvatsko vprašanje. Ali bi bilo to na škodo Slovencev? Gotovo ne!! Mi ne moremo torej smatrati opravičenonjihovo pesimistiškenemenje — kakor se isto sicer utegne videti umevno — glede situacije po eventuelni češko-nemški spravi. Med tem bi pa seveda dobro storili, ako svoje vrste sklenejo tesneje in da svoje strankarske prepire potisnejo v ozadje, kajti prvi pogoj vspesne narodne politike Slovencev stoji v tem, da se narodna prava stavlja v ospredje in da se diference gledé nenarodnih vprašanj razpravljajo tako, da ne ovirajo boja za narodna prava, to je, da se narodna solidarnost postavi in uredi tako, da v boju za prava naroda stoji eden za vse in vsi za jednega. Ako se zgodi tako, potem smejo Slovenci mirno gledati v bodočnost. Na našo izdatno pomoč smejo računati vsikdar, saj njihova moč odgovarja našim interesom!

Hrvatski gimnazij v Pazinu.

Človeku, kateremu niso poznane razmere v Primorju v obče in v Istri posebej, vidi se čudno, zakaj se Italijani toliko upirajo hrvatskemu gimnaziju v Pazinu, zakaj toliko protestujejo, in to še celo danes, ko je isti gimnazij že ustanovljen in mora biti torej jasno, da ostanajo vsi protesti le glas vpjočega v puščavi. Nam pa, ki živimo v Istri in imamo priliko sleherni dan na lastne oči gledati istrske razmere, razmere, ki niso več razmere, ampak škandal in udarec v obraz civilizaciji in kulturi, se vse to ne vidi prav nič čudno, ampak vidi se nam povsem naravno, da Italijani, ali bolje: gospodujoča talijanska oligarhija, vse sile naperjajo, da dosežejo odstranjenje zavoda, o katerem vedó, da jim v nekaj desetletjih donese gotovo pogubo . . .

Na podlagi ljudskega štetja iz l. 1899 je v Istri 185 tisoč Hrvatov in Slovencev, 118 tisoč Italijanov in 6700 Nemcev in drugorodnikov. Tako se kaže statistika na podlagi štetja, ki so je večinoma izveli Italijani sami. Ako bi pa bilo ljudsko štetje izvršeno nepristranski, bi se število Italijanov skrčilo najmanje za polovico. Imeli bi torej 250 tisoč Slovanov proti 60 tisoč Italijanov in Nemcev. Italijani so omejeni le na mesta in mesteca

— bolje gnezda —, iz katerih strahujejo ubogo istrsko slovansko paro. Slovanski okoličani, večigoma analfabeti, niti ne slutijo, kaj se dela z njimi. Za časa volitev jih gonijo na volišče kakor v mesnico. Tu volijo za gospódo, s katerimi so kompareti, botri in Bog ve kaj še! V resnici pa volijo za svoje največe sovražnike, ki jih o volitvah porabljaajo za »Stimmvieh«, v ljudskem štetju pa jih upisujejo za Italijane. Najdrastičnej dokaz temu imamo v političkem okraju poroškem. Tam so našeli 35.602 Italijanov, 11.301 Hrvatov in 1427 Slovencev. V resnici pa v vsem okraju ni niti 10.000 Italijanov! Kako je torej mogoče, da so našeli toliko Italijanov? Ker so mesta tako komandirala! Občinsko upravo v mestih imajo v rokah Italijani in na povelje teh se tudi vsi okoličani-Hrvati zapisujejo za Italijane, pa mirna Bosna . . .

So občine, kakor Motovun itd., v katerih ne tvorijo Italijani niti desetine vsega prebivalstva, in vendar imajo v rokah vso občinsko upravo in slovanska večina jim je poslušna in se jim klanja . . . In zakaj to? Radi po manjkajanja slovanske inteligence!

In tu smo se zopet povrnili na — hrvatski gimnazij v Pazinu. Kaj je pravi namen omenjenemu gimnaziju? Seveda ne more biti drugi, nego dati istrskim Hrvatom potrebne inteligence. Ko bodo pa imeli istrski Slovani zadostú inteligence, se oni tudi ne bodo uklanjali laški gospódi, ampak se postavijo na lastne noge, sledeči svojim ljudem, kateri so meso njihovega mesa, kri njihove krvi. Ni mogoče pričakovati, da bi vsi naši dijaki dovršili gimnazij. A vsaki oni, ki dovrši vsaj par gimnazijskih razredov, postane apostol hrvatske ideje v svojem okraju. Ko bodo pa proglašeni doktorjem prava prvi gojenci hrvatskega gimnazija v Pazinu, bo tudi zapečaten usoda italijanskega gospodstva Istre. In takrat, ko bo v vsakem italijanskem gnezdu po eden ali več slovanskih odvtenikov, takrat bo ležalo laško gospodstvo na tleh. Gospodujoča italijanska oligarhija Istre ve dobro vse to. Od todí besnenje in rjojenje proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. Italijanska gospóda se boje za svoje gospodstvo, italijanski odvteniki za svoj kruh; vsi skupaj pa se boje — dneva plačila!

Slavoljub Podslapinsky.

PODLISTEK

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Imela sem interesantno prijateljico, lani je umrla za jetiko. Obiskala me je bila nekdanj in skoro tri tedne svž spali v jedni in isti sobi. Ona je kašljala skoro vso noč in vsaki večer mi je pravila dolge ure, kako ji je življenje dan za dnem trgalo iluzije in upe iz sreca. Mogoče, da utegne zanimati koga. Eto, tu njena povest:

Ljudje pravijo, da nisem normalna. To-likrat in toliko jih je to dejalo, da bi znalo biti res.

Ljudje so tako pametni v svoji sreči in nesreči, v ljubezni in sovražtvu, samo jaz sem drugačna.

Nikdar nimam dovolj, nikdar!

Sploh se mi dozdeva, da tudi sama jako malo dajám.

Vso svojo dušo bi dala, vse sreč... in pri tem se žudim, da ta duša ni večja, to sreče bogatejša...

Nikdar nisem zadovoljna, niti s seboj, niti z družimi.

Sem-li sploh bila kdaj srečna?

Res ne vem!

In nesrečna?

Tudi to ne!

Imela sem očeta, ki me je tepel, in mater, ki me ni rada videla.

Ali končno ne morejo imeti vsi ljudje nežnih mater in dobrih očetov.

Je pač tako! Ne da se pomagati!

Pil je rad — moj oče.

Mnogokrat je prišel vinjen domov, poklical me k sebi in me, v svojo posebno, privatno zabavo, pošteno natolkel.

Potem je prišla mati, jezila se na očeta, psovala ga, da je bilo veselje, in si potem svojo jezo na mojem hrbtu izbila iz duše.

Tako sem rastle, tepena od desne in leve, slabo in dobro, kakor je ravno prišlo.

Da sem čuden otrok, so dejali sosedeje.

Če me je oče tepel ali mati suvala, stala sem na mestu v trmasti »Habtacht«-pozituri, s stisnjenimi ustnicami in subimi očmi in nisem se ganila, dokler ni očetu stvar postala predloččasna in me ni med kletvami vrgel na tla, ali, da je mati v zaključek s pestjo tlesnila po mojem nosu.

Nikdar nisem bežala, tudi jokala sem redko.

Stala sem mirno, kakor statva z otrdelim obrazom, in se pustila tolči, dokler se jim je ljubilo.

A v sreč mi je gorela divja, strastna jeza.

O, sovražila sem jih!

Tepli so me, nihče mi ni dejal, zakaj. Po pravici, ali ne, kdo je vprašal?!

In tako je prišlo, da sem z vsakim udarcem postajala bolj slaba, bolj divja in trmasta.

Polagoma so ubili v meni vse dobro, blago in mehko in znala sem le še sovražiti.

Bilo je strašno, to sovražtvo slabe otroške duše!

Pokazati nisem smela svojega sovražtva, a oči so se mi bliskale in včasih sem boleče čutila svoj goreči, preteči pogled.

— Ne glej tako! — so mi pravili.

Ali jaz sem le gledala.

— Še enkrat poglej tako in ubijem te, kakor hudobno mačko! — so mi pretili med tepežem in suvanjem.

A jaz sem gledala, gledala, dokler mi niso solze zalile pogled.

Seveda, vlekli so me za lase, tolkli mi v obraz in solze so prišle, naj sem hotela ali ne.

In potem sem zlezla v kak kot, vsa vroča in razbita. Solze so se posušile na mojih vročih licih, kakor na razbeljeni ploči, v sencih mi je kovala divja, razjarjena kri.

Zgrizla sem si ustnic, prste do krvi v svojem divjem, obnemoglem srdu.

Dvigala sem roke in prosila Boga, da razruši, uniči hišo z menoj vred, in onimi, ki so me topli.

Čakala sem na blisk in grom in ogenj in molila strastne, grozne molitve.

Ali, vse je ostalo mirno. Hiša se ni stresla, zidovi niso razpali in zemlja se ni odprla, da vse požre v svojem ognjenem žrelu.

In srd je rasel v meni.

Kakor da bi dihala jezo mesto zraka. Valjala sem se na tleh, jokala in vzdihovala, dokler nisem zaspala od joka in utrujenosti.

Poslali so me v šolo. Imela sem celo »posebne ure« pri starem, sitničavem učitelju. Moj oče je veljal za izobražena. Govoril je tudi nemški in italijanski in ni hotel, da bi se dejalo, da ne odgaja otrok tako, kakor se spodobi.

V šoli sem vse hitro in lahko umevala. Zaradi mojega živega temperamenta sem bila jako nemirna in mnogokrat me je doletela kaka kazen, ki je imela za seboj tudi doma jako stroge, težke posledice.

Prijateljice nisem imela. Kljub svoji živahnosti sem bila jako nezaupljiva. Vendar sem se čutila mnogokrat jako nesrečno in osamljeno.

(Pride še).

Politični pregled.

TRST, 1. marca 1900.

K položaju. K vestem, katerih smo omenjali tudi mi v zadnjem listu — da se namreč snuje tesnejša zveza med Čehi, češkim plemstvom in jugoslovansko »zvezo« — opaža «Politik», da so se zastopniki teh skupin sešli le na svobodne, neobvezne pogovore in da ta sestanek ni imel nikakih nadaljnjih političnih namenov. In tudi da jih ni mogel imeti, ker na jedni strani desnica še vedno obstoji, na drugi strani pa morajo Čehi sami priti na čisto glede svoje taktike in nje izvajanja, predno morejo misliti na tako organizacijo na desnici. Z drugimi besedami: ako božejo Čehi re- obstruirati, potem se jim poskus za omejenjo formacijo ne more posrečiti, ker bi ne mogli pričakovati pomoči ni od češkega plemstva ni od Jugoslovancov; ako pa ne mislijo obstruirati, potem ne treba nove organizacije, ker desnica ostane v svoji skupnosti. Le jedno ali drugo je možno, kdor misli na tretje je v veliki zmoti.

Dijamentralno nasprotno poročajo mladočeški »Narodni listy«, ki trde, da se je na sestanku zaupnikov češkega kluba in jugoslovanske »Zveze« — zaupniki veleposestnikov niso prišli, ker jih ni bilo na Dunaju — doseglo popolno sporazumljenje toliko glede programa, kolikor glede taktičnih vprašanj. Pokazala se je najprisrčnejša vzajemnost in sporazumljenje se je utrdilo vnovič. Rešile da so se mnoge stvari in med drugim da je prišlo do popolnega sporazumljenja glede volitve 1. podpredsednika zbornice. Gledč nekaterih vprašanj se je odločitev odložila deloma radi pomanjkanja časa, deloma, ker zaupniki plemstva niso bili navzoči.

A propos, volitev 1. podpredsednika zbornice. Ta volitev se je imela vršiti že v ponedeljek, a so jo morali odložiti na sredo, ker v izvrševalnem odboru desnice ne morejo priti do sporazumljenja. Mi smo že povedali, da Poljaki in nemški konservativci bi bili pripravljivi glasovati za Nemca Pradeja, Čehi in Jugoslovanci se pa odločno upirajo, menč, da jedno mesto v predsedništvu gre Slovanom.

Državni zbor. (Zbornica poslancev) je včeraj nadaljevala razpravo o vladini izjavi. Iz sinočnjih brzojavk so že izvedeli čitatelji, kako sladko, kako pomirljivo je govoril Nemece Grabmayer, v kako živih barvah je slikal škodo, ki narašča državi in narodom iz stagnacije parlamenta, kako živo je slikal zle posledice narodnih bojov in kako je narodno pomirjenje označil kakor prvi pogoj za parlamentarno delovanje.

Čudno res! Ta isti Grabmayer je vsikdar branil one pretenzije Nemecev, ki so glavnim vzrokom vsem dosedanjim narodnim bojem, je — ako se ne motimo — celo pomagal kovati tisti nemški binkoštni program, ki bo — ako bo Nemece res v direktivo — pomenjal neprestano ulivanje olja v ogenj. In ki — kolikor se spominjamo — ni nikdar ničesar storil, da bi Nemece odvrnil od obstrukcije, ki je marveč od tistega kluba nemških veleposestnikov, ki so bili vsikdar visoki protektorji tiste nemške obstrukcije. Čudno res, da se gospodi še le sedaj vzbuja vest in jim prihaja spoznanje, kako pogubna je obstrukcija in kolika škoda je, ako parlament ne deluje: še le sedaj, ko je prav blizu možnost, da bo češka obstrukcija ovrnila parlamentarno delovanje!!

Grabmayerju je sledil češki poslanec Plaček, ki je pripoznal, da vlada mnogo obeta, a je menil, da ravno zato treba previdnosti. Tožil je, da v jezikovnem vprašanju ne spoštuje narodne ednakopravnosti.

Slično Grabmayerju je zahteval Nemece Pergel objektivnosti v reševanju narodnega vprašanja, dočim je bil posl. Prade malec odkritosrenejši, rekši, da Nemece bodo radi sodelovali na rešenju tega vprašanja, ako se — nemščina pripozna državnim jezikom. Tako sodelovanje, ki a priori stavlja zahteve, ki niso izpolnjive, je sicer malec čudno, rekli bi skoro — nemško, ali odkritosrečnost je vendar lepa reč!

O izjavi vlade piše «Naša Sloga» v uvodnem članku: «Mir se mora napraviti, pravi ministerski predsednik, ali do miru ne more priti drugače, nego na temelju popolne enakosti in ravnopravnosti vseh narodov, ki sestavljajo Avstrijo. Dokler do gospodujočih in podrejenih narodov, dokler bodo jedni zapovedovali in drugi nemo poslušali, dotlej ne more biti miru in zadovoljstva. Nemece na severu, Italijani na jugu se morajo enkrat in za vselej izbiti iz glave, da so oni nekaj vi-

šega v tej polovici monarhije in da so oni ustvarjeni za to, da vladajo in da jim Slovani, večina državljanov, služijo in robujejo. Najprej treba torej priznati in izvesti ravnopravnost na vseh poljih javnega življenja, za vse narode, ki so zastopani v državnem zboru in še le potem bo možno govoriti o miru in zadovoljstvu narodov Avstrije. Ako bi se mej Nemece in Čehi tudi doseglo sporazumljenje to ne bi pomenjalo še, da je s tem v Avstriji uveden mir in red in da je zadovoljeno vsem narodom. Brez izvedenja ravnopravnosti v vsej Avstriji ne bo ni miru ni zadovoljstva».

Vojna v južni Afriki. Angleži ne poznajo nikake mere v svojem zmagovalstvu, ko se je velikanski premoči maršalu Robertu posrečilo zajeti del Cronjevih čet. Pozabljeno je, da je to še le prvi vseh angleškega orožja, da-si vojna traja že nad 4 mesece, pozabljeno je, da so Angleži imeli dosedaj na bojišču le nevspehe, le poraze, le zgube in sramoto. Mesto da bi se sramovali, da so toliko časa trebali do tega prvega vspaha. In še ta vspah ni v nikakem razmerju z zmagovalskim krikom. Saj je treznemu opazovalcu jasno, da zajetje Cronjeje niti podobno ni kakim katastrofi za Boerce. Cronjeju se je posrečilo, da je rešil več del svoje vojske in vse topništvo; posrečilo se mu je preprečiti nakano Robertovo, ki je šla za tem, da bi Boercem popolnoma odrejal pot v Bloemfontain. Cronjeve čete so že zasedle močne pozicije zapadno od Bloemfontaina, kjer se jim pridružijo še druge burske čete.

Pa tudi osvobojenje Ladysmitha ni nikaka sijajna zmaga, ampak naravna posledica sklepa burskih vojskovodij, da združijo vse čete v krepko obrambo lastnih tal. Ne katastrofa, ampak še le sedaj, ko bodo Buri branili lastna tla pred invazijo, se še le prične pravi ples, v katerem bodo tekli potoki krvi, ako se Evropi ne gane vest, da z energičnim posredovanjem stori konec tej sramoti.

Tržaške vesti.

Pogreb Ivana Šabea je bila velikanska manifestacija žalovanja po pokojnem rodoljubi in spoštovanju in ljubezni do rodbin Šabee-Abram. Kar ima tržaško slovenstvo odličnega, se je zbralo včeraj, da se skupno poslovi od preminolega prijatelja. A tudi vsi nižji sloji in vsa naša društva so doposlala svoje zastopnike, da se še enkrat poklonijo duhu blagopokojnega in da sprovedejo njega zemske ostanke k večnemu počitku. A ne le iz Trsta, ampak tudi iz okolice, s Krasa, z Notranjskega in iz Istre je prihitelo gostov na to žalobno slavnost. Točno ob 3. uri se je jel pomikati sprevod, nepregledna je bila vrsta žalovalcev, ki se je razvila od trga Caserma pa do cerkve sv. Antona. Kondukt je vodil veleč. gospod župnik Fabris z asistencijo mnogih duhovnikov. V mrtvaški voz je bilo vpreženih 3 pare konj. Na tem voz so viseli veni rodbine: soproge in obeh sinčkov. Potem pa je sledil drug voz, ves obložen z dragocenimi veni s krasnimi trakovi. Le venec posojilnice in hranilnice sta spredaj nosila dva delavca. Trakovi venecv so imeli sledeče napise: Nepozabnemu soprogu zadnji pozdrav (črn trak); Ljubemu očetu sinčka Janko in Milko (vijoličast); Predragemu Ivanu bratje in sestre (črn); Dragemu svaku Angelija Bazarich (črn); Dem lieben Schwiegersohn die tiefbetriibten Schwiegereltern (črn); Tržaška posojilnica in hranilnica zaslužnemu ustanovitelju in odborniku (vijoličast); Rodbina dr. Pretner (črn); Fran Počkaj v spomin botru (črn); Družine Henbilher (brez traka); gospe Bündel (brez traka); Slovanska čitalnica svojemu členu. — Il dolente Ermanno a Giovanni Šabee. — A Giovanni Šabee gli artisti (vijoličast).

V cerkvi smo še le videli, kako veličastna je bila ta družba, ki je prišla, da proslavi spomin pokojnika in se poslovi od njega. Vrste za vrstami so prihajale, ki so kmalo napolnile vso prostrano cerkev sv. Antona novega. Mej tem, ko je duhovščina opravljala svete obrede, se je na obrazih vseh izražala prava, pristna žalost, mnogokatero oko je roselo, a vsi smo bili združeni v pretresljivi misli, da skoro izročimo zemlji zemske ostanke moža, ki je bil ugleden soprog in oče svoji rodbini, zvest prijatelj svojim prijateljem, milosrčen dobronik potrebnim; zvest sin in velik dobronik svojemu narodu; vsi smo bili zbrani v misli, da praznino, ki nastane po odhodu tega moža, ne bo lahko popolniti. Z žalostjo v srečo smo se razhajali iz cerkve, a to žalost je še posebno pomnoževala misel, da nas mož zapušča v cvetju let, da bi bil

lahko krepak, kakor je bil, še mnogo let živel svoji rodbini in svojemu narodu. 23 kočij, polnih žalovalcev, pa je sledilo krsti na pokopališče.

Omeniti je še, da je bilo po ulicah nagromadeno vse polno laškega občinstva, ki je nekako začudeno gledalo na to impozantno žalovalno manifestacijo tržaškega slovenstva.

In da se je to slovenstvo tako razvilo, je baš zasluga njega, ki smo ga včeraj pokopali.

Ivan Šabee, v zadnji pozdrav Ti kliče: Časten in neizbrisljiv Ti spomin med nami!

Župnikom v Bazovici je postal veleč. g. Julij Varto, ravnatelj konvikta v Trstu in učitelj verouka na deželni gimnaziji in drž. realki. Bazoveci se smejo radovati na tem imenovanju, kajti gosp. Varto ni le uzor-duhovnik, ampak tudi kakor človek blaga duša, da ga mora spoštovati, kdor ga pozna. Kakov sin svojega naroda, je g. Varto, o tem govore neizbrisne zasluge, ki si jih je za naš mladi naraščaj pridobil se svojim tihim ali blagoslovljenim delovanjem na korist »dijaške kuhinje, ki ga bo težko pogrešala.

Tudi nam se tako godi. »Naša Sloga« omenja, da je iz prijateljske roke — torej ne naravnost od cerkvene oblasti — dobila pastirski list, izdan za ta post za škofijo tržaškopersko. Tudi nam se godi takó. Gospodje, ki odločujejo v škofijski pisarni, so brzkone tega menenja, da na ta način najbolje koristijo verski stvari. Potrpiamo!

Kje je narodni ponos? Prejeli smo od zanesljivega človeka, ter objavljamo, da-si nam je težko verjeti, kar se nam piše:

Pred časom je neki občan poznani narodnjak odprl svojo lastno trgovino z jestvinami. Njegova prva skrb je baje bila, da je nakupil zaboj užigalice »Lege«, kateri je razpostavil po vsem lokalni! Slabo je naletel, kajti prišlo je do tega, da so ženske in otroci začeli upiti pred omenjeno trgovino: »Doli s zalogo!« In še drugih sličnih je bilo čuti, ne baš častnih za tega »narodnega« trgovca. Mož je umel in spoznal svojo zмотo, zato ga nočemo imenovati. Nadejamo se pa, da bo ta lekeija služila v izgled vsem našim trgovskim krogom! Nam je došlo že več sličnih pritožeb, katere smo pa spravili, ker — dokler je le mogoče — nočemo škoditi našincem. Z ozirom na obstoječe razmere bi še potrpeli — dasi, seveda, britko obžalujemo vsaki taki slučaj — ko nekateri naši trgovci poleg družih prodajajo tudi gori omenjene užigalice — ali to moramo zahtevati, da jih prodajajo le na izrečno zahtevo in da ob enem drže tudi užigalice sv. Cirila in Metode. Tega jim ne more nikdo zameriti, ker je tako ustrezno vsem. Našim priprostim ženam pa, ki tako krepko nastopajo za narodno stvar, kliče: »Le tako naprej, živele!«

Taki so! Iz Barkovelj nam pišejo: Sporočili ste se o prihodu gospoda župnika Kjunderja in ste povedali, da je bil prej od naše strani preprisan. Italijanaši — tistih par namreč, kolikor jih je tu — pa so že začeli rogovoliti proti njemu in spletkariti, še predno je bil tu. Neki učitelj, ki poučuje tu italijanščino, je zagrozil otrokom, da se ne smejo udeležiti vsprejema gosp. župnika! Če bi se pa kateri vendar udeležil, ga ne vsprejme več v šolo. — Taki so bili vedno in taki so: kruti, brezčutni in brezobzirni, da že v nežna sreča zasajajo kali nestrpnosti in sovraštva!

Izpred naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 18-letni Štefan Franca in 18-letni Anton Koeijančič, oba iz Trsta, radi uloma in tatvine, prvoimenovani v 4, drugi v 3 mesece ječe. — 19-letni Silvij Capello iz Padove zaradi teške telesne poškodbe je dobil 3 tedne ječe. — 21-letni Anton Colombis z Čresa, ki je bil tožen goljufije, je bil oproščen.

Nagle smrti je umrl včeraj 68-letni Josip Sturm, prižigalec svetilnic; zdravnik z rašilne postaje, katerega so poklicali, je zamogel le še konstatirati smrt.

Aretrali so včeraj 29-letnega dninarja Josipa B., ker ga je ovadila bivša ljubica, da ji je pretil z nožem ter ji odnesel in prodal razne predmete.

Povožen. 26-letni dninar Josip Benevol iz ulice Cisternone št. 89 je prišel sinoči na ulici Torrente pod voz. Na rešilni postaji so mu podelili potrebno pomoč.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8.7, ob 2. uri popoldne 12.4 C. Tlakomer ob 7. uri zjutraj 753.8 — Danes plima ob 9.38 predp. in 10.12 pop. Oseka ob 3.44 predp. in ob 4.0 uri pop.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 3. marca ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Giulia št. 33, hišna oprava; v ulici delle Aepue št. 6 in Solitario št. 20. 1 motor na plin, priprave za prodajalnice, srambe za uzorec, krtače, čopiči in druge priprave; v ulici Giulia št. 3, čevlji in priprave za prodajalnice; v ulici Farneto št. 29 in v ulici Nuova št. 2, hišna oprava; v ulici Nuova št. 14, ponočni stolec.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda darovala je ga. Klodič-Sabladosky namesto vena pokojnemu Šabeu 20 K. G. dr. Glaser istim povodom 4 K.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda: gč. Pavla B. iz Jelšan poslala 1 K 20 st., Katarina V. v Trstu 80 st., na venčku »Trž. podpornega in bralnega društva« nabrala gč. Ivančič 4 K 94 st., »šema« nabrala isto tam 2 K 92 st., gosp. Žitko Fran in Anton mesto vena svojemu sorojaku Šabeu 20 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Opatije nam pišejo: V tem predpustnem času je bilo v naši Opatiji več zabav, da, reči smemo, letos veliko več, nego v prejšnjih letih. Kake zabave so bile to, in kakov jim je bil moralni in materijalni vspah, o tem nočem razpravljati. Kar je bilo, je bilo. Vendar mi bodi sedaj, v postnem času, ko je nehalo vrvenje, ko človek more treznejše misliti in delati zaključke, dovoljeno nekoliko opazk ozirom na naše prošle zabave. Izjavljam pa v naprej: sine ira et studio — samo z dobrim namenom, da bi se o pravem času prišlo zlu v okom.

V Opatiji, tej hrvatski Nizzi, je toliko Hrvatov, ali da se izrazim splošneje: toliko Slovanov, da bi mogli prirediti zabave, ki bi vspevale najkrasnejše, ako bi jih obiskovali le Slovani. O tem je bilo že lani govora v nekem hrvatskem časopisu, v katerem se je nepoznani dopisnik pritoževal proti društvu »Lavor«, ker na svoje zabave pripuščata tudi najhuje protivnike: Švabe, Madjare in Italijane. Omenjeni dopis ni imel zaželjenega vspaha, marveč je vzbudil velik vihar. No, vendar smo mislili in se nadejali, da se bo na bodočih malce bolje pazilo, da se na te zabave ne prikrade kakov bahati Madjar ali Švaba. V tej nadi smo bili prevarjeni. Ta nered se je še množil nastopno: na zabave so prihajali razni individui, ki prezirljivo in z mračnim očesom gledajo na vse ono, kar diši po hrvatskem, ki so celo kvarili zabavo in se drugi dan javno rogali, da so bili na »žičenbalu«. V soboto dne 24. m. m. se je ta nered povspel na svoj vrhunec. Tu si videl odličnih oseb, uglednih in poštenih gospoj in gospe — ali na žalost tudi takih individuvov, na katere ljudstvo prezirljivo gleda. Jeden odbornikov, opozorjen na to od nekega gosta, in naprošen, naj malce bolje pazi, kdo vse prihaja v dvorano, in posebno na maske, je odgovoril zaničljivo, da tu so vsi jednaki, ker je vsakdo plačal vstopnino... Žalostno, ali, žal, resnično!

Vprašam Vas sedaj, gospoda okolo »Lavora«, kje je Vaš ponos, Vaše rodoljublje, ako dovoljujete, da zabave, ki bi imele biti čisto hrvatske ali slovanske, padajo na stopinjo tržaških »kasonov«?! Zastoj Vam Vaše zanimanje, da bi s pesmijo in glasbo ter lepim predstavljanjem navdušili goste, ako se tu nahaja konglomerat vsega, kar v Opatiji obstoji in ne obstoji. Posledice temu neredu so se pokazale že na gori omenjeni zabavi od dne 24. m. m., in nikar se ne čudite ni najmanj, ako Vas v prihodnje ne obišče marsikdo, ki je bil sicer marljiv in reden obiskovalec Vaših veselje, komur ni samo do tega, da čuje hrvatsko pesem in hrvatsko glasbo, ampak tudi do tega, da je vsaj v tem času v poštenu hrvatski ali v obče poštenu slovanski družbi.

Naj se mi od nobene strani ne zameri, ker sem napravil teh par opazk: storil sem jih v dobrem namenu, da se ta nered odpravi in da se naše zabave spremenijo v čisto hrvatske ali slovanske, v take zabave, na katere priti se ne bo nikdo sramoval. Sapientii sat! Trumbeta.

× Župnikom v Dolini je imenovan veleč. gospod Josip Zupan, dosedaj župnik v Brezovici.

× To je že skrajna predznost. V hrvatskih novinah Dalmacije je čitati, da

je italijansko politično društvo za Dalmacijo v zadnji svoji seji sklenilo obrniti se do ministra za pravosodje z zahtevo, naj mladim sodnikom zabrani posluževati se hrvaškega jezika v notranjih poslih. — V Dalmaciji torej, kjer ni italijanske narodnosti, kjer živi le pest italijanašev in hrvaških odpadnikov, zahteva rečeno politično društvo, da v notranjih poslih sodniki ne smejo rabiti hrvaškega jezika — jezika vse pokrajine! To je že taka predrznost, da si ne moremo misliti huje.

× Družbi sv. Cirila in Metoda za Istro v prilogi stili bili te dni dve znameniti zabavi, katerih uspeh je bil naravnost velikanski. Minole sobote je bil v sijajnih prostorih čitalnice na Reki ples mladine, ki je naši družbi donesl kakih 6000 kron čistega dobička. Ples v gledališču v Dubrovniku pa je v isto svrhu donesl nad 1000 K. To so pač tolažljivi pojavi domorodne požrtvovalnosti.

× Iz Koprna nam pišejo dne 28. m. m.: Veselica, ki so jo priredili na pustno nedeljo rodoljubi pri Babičih na Pomjansčini, izpadla je nad vsako pričakovanje dobro. Ljudstva se je bralo veliko število od blizu in daleč. Posebno dobro zastopani je bil Koper. — Ko se je dvorana napolnila do zadnjega kotička, pozdravil je zbrano občinstvo g. svetovalec Ivan Babič-Kavalič, ki se je najbolj trudil, da se je mogla veselica vsiti. — Gospod Munič je prav lepo in s čutom deklamiral pesen »V pepelnici noči«, pevec pa se precej dobro odpele par pesmic. Poznalo se jim je sicer, da so nastopili prvi krat pred tolikim občinstvom, a pomislijo naj, da je vsaki začetek težak in sčasoma in z vstrajnostjo pojde vse boljše. Človeka res veseli neizmerno, ko čuje, kako se na Pomjansčini razlega čez hrib in plan naša krasna slovenska pesen, ki bo — ako Bog da — v kratkem času slavila najlepšo zmago! — Domači mladeniči so zares prav lepo predstavljali igrokaz »Zvezla spoznanja«, katero je nalašč za to veselico priredil g. Munič.

Ko sta se nastopila »Anglež in Bur«, prisledli smo »k stolu«, kjer se je razvila priprosta a živahna zabava mej petjem in napaicami. — Zares nisem nikakor pričakoval, da je na Pomjansčini že sedaj mogoče uprizoriti kaj takega, a na tem gre vsa čast in čvala tamošnjim rodoljubom: gosp. Kavaliču, županu Babiču, g. Muniču in pevovodji g. Žibertu. Živeli!

× Dopolnilna deželnozborska volitev za mestno skupino Buzet-Izola-Milje. To skupino je dosedaj zastopal znani oče devize »osar tutto«, državni posl. Bartoli. Mož se je odpovedal deželnozborskemu mandatu radi preobilice poslov, ki mu jih nalaga — risum teneatis amici — skrb za blagajno dežele istrske, svet pa govori, da je storil ta korak iz istega vzroka, iz katerega je odložil tudi predsedništvo ital. političnega društva za Istro, in ki sestoji v tem, da ljudje niso bili posebno zadovoljni z njegovim delovanjem doma in v državnem zboru na Dunaju. — Naslednikom Bartoliju v deželnem zboru istrskem je italijansko politično društvo določilo dra. Mihovila Depan-gerherja, notarja v Piranu.

Vesti iz Kranjske.

* Porotne razprave v Ljubljani se prično dne 5. marca na e. k. deželnem sodišču in bodo trajale vsega skupaj le tri dni. V razprave pridejo ti-le slučaji: 5. marca proti 16-letnemu Franetu Pavlinu, posestnika sinu v Praprotnem brdu, sodni okraj Logatec, zaradi težke telesne poškodbe. Potem proti 39-letnemu oženjenemu hišniku in mesarskemu pomočniku Josipu Starklnu radi javnega nasilstva, spolnega nasilstva in skrunjenja. Dne 6. in 7. marca: privatne zatozbe radi prestopka žaljenja časti po § 488. kaz. zak.

* Nova državna podpora. Kakor se poroča, je poljedeljsko ministerstvo zopet dovolilo 1921 K 28 st. državne podpore v pokritje povišanih stroškov vodotoka, zgrajenega za kraja Šmartno in Razdrto, pol. okraj okolica Ljubljana.

* Aretirali so na dolenskem kolo-dvoru v Ljubljani Jozefa Hočevarja, ki jo je hotel popihati v Ameriko, ne da bi se zadovoljil vojaški dolžnosti. Hočevar je dvakrat povedal napačno ime.

Vesti iz Koroške.

Utonil je v Dravi dne 22. februarja delavec Valentin Hus iz Žedovelj. Od Glinj

do Duil vozijo namreč po Dravi kamenje, kjer napravljajo deloma nove ograde, deloma pa popravljajo stare. Tako je tudi zadnji četrtak peljalo pet delavcev polno ladjo kamenja. Poleg Humske cerkve, kjer dela Drava precejšnje valove, je ladija zajela vode ter se potopila. Izmej petih delavcev so štirje srečno priplavali do brega. Valentina Husa pa so zajeli valovi. Tovariši mu niso mogli na pomoč, ker ni bilo nobene ladije v bližini. Njegovega trupla do danes še niso našli.

Razne vesti.

Ženska, ki pozira ogenj predstavila se je te dni dunajskim zdravnikom. Ime jej je Semona in je hči Evropejca in zamorke. Semona ima sicer za vse občutno kožo, le ogenj jej ne more do živga. Ona liže razbeljeno železo, se ga dotika z nogami in rokami ter požira kosec razbeljenega železa kakor bonbone. V rokah drži razbeljeno železno palico ter postreza gospodom, da si na njej prižigajo smotke in smotčice. Z levi in največjimi kačami se igra brez najmanjšega strahu. Ko nastopa, ima samo okrog ledij privezan prepasnik in je torej v divjaškem kostimu. Ta čudovita ženska je jako lepega, vitkega telesa.

Tlečo dinamitno patrono je vrzel neki pijani rudarski delavec v Trockenbergu pri Tarnovici v skledo, iz katere so jedli žena in otroci in sicer iz togote, ker mu je žena skuhala slabo jed. Patrona je eksplodirala in ženo smrtno ranila, otroke pa težko poškodovala. Njemu patrona ni povzročila drugega, nego da je šel zdraviti svojo togoto v zapor.

Zblaznel je rezervist Kalivoda, katerega so obsodili radi »zdec« klicev na 18 mescev zapora.

Luccheni, ki je napal ravnatelja kaznilnice, je o zaslišanju trdil, da ni namerjal ravnatelja umoriti. Ostro orodje, ki so je našli pri njem, si je shranil, da bi o priliki izvršil samomor.

Očeta ubil je v Dambi na Ogerskem kmet Peter Balabar, ker mu je oče prisolil zausnico.

V Clevelandu v Ameriki, kjer živi do 35.000 Čehov, se češčina uvede v ljudske šole.

Česke šole na Dunaju. Sedem šol vzdržujejo Čehi na Dunaju z društvenimi prispevki. V te šole zahaja 1200 otrok, a vlada vendar noče nobeni čeških šol dati pravice javnosti, da-si je sicer radodarna s podeljevanjem pravice javnosti šolam, katerim patron je »Schulverein«.

Brzobjavna poročila.

Kontingent novincev.

DUNAJ 2. (K. B.) Vojaški odsek nadaljuje posvetovanje o kontingentu novincev. Govori posl. Doležal.

Rusi v Perziji.

PETROGRAD 2. (K. B.) »Peterburger Zeitung« javlja: V bližnji prihodnosti ustanove tukaj družbo za perzijske železnice. Skoro gotovo je, da vzame Rusija neko perzijsko pristanišče o podobnih pogojih kakor Port Arthur v najem.

Romanje v Rim.

RIM 1. (K. B.) Danes jutro sta prispela semkaj iz Tridenta dva posebna vlaka s približno 1200 romarji.

Ogerska zbornica poslancev.

BUDIMPEŠTA 1. (K. B.) V današnji seji zbornice poslancev so rešili še ostale naslove proračuna ministerstva za notranje stvari.

Predsedništvo zbornice poslancev.

DUNAJ 1. (P.) Glasom večernih listov bode volitev prvega podpredsednika zbornice poslancev v sredo, dne 7. t. m.

DUNAJ 1. (P.) Kakor piše »Fremdenblatt« je »Slov kršč. narodna zveza sklenila, da se bo protivila kandidaturi posl. Pradeja podpredsednikom.

Vojna v južni Afriki.

Boerci pri Paardebergu.

LONDON 1. (K. B.) »Reuter« javlja iz Paardeberga: Tukaj govori, da se na jugozapadu nahaja močna boerska četa.

General Clements v Colesbergu.

LONDON 1. (K. B.) »Reuter« javlja iz Rendsburga z večernjega dne: general Clements je danes prišel v Colesberg. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo. Sovražnik se umika na vsej črti.

Iz Paardeberga.

LONDON 2. (K. B.) »Morning Post« javlja iz Paardeberga z dne 28. februarja,

da so angleške prednje straže prišle na vzhodni strani v dotiko. Tamkaj je kakih 7000 Boercev.

Angleška proroštva za prihodnji tek vojne.

LONDON 2. (K. B.) »Times« javljajo v nekem članku, da je sedaj opravičena nada, da stojimo na obratišču vojne. Največa skrb Angležev je sedaj ta, da nabavijo novih konjev, kolikor le mogoče. Razven tega pa da bo menda treba skrbeti še tudi za kaj drugega, ako hočejo doseči uspehe, katere morajo doseči. — »Morning Post« piše: Osvoboditev Ladysmitha po kapitulaciji Cronjeja je doela spremenila položaj. Brzkone hiti glavna četa Joubertova v Pretorijo, ki se bo pač — o tem ni dvoma — lahko branila delj časa. Krüger bo vedel računati z dejstvom, da se toliko lože kaj stori zanj, kolikor dalje vstraja.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON 1. (K. B.) Brodrick je izjavil, da ni bilo pogajanj glede ustanovitve angleškega konzulata v Baku; tudi da še ni odločeno, ali bo treba imenovati konzula v Tiflisu ali v Baku. Na drugo vprašanje je izjavil Brodrick, da je ameriški poslanik v septembru mesecu min. leta priobčil angleški vladi željo svoje vlade, da se zahteva od vevlasti, udeleženih na Kitajskem, izjavo o njih namenih v postopanju glede zunanje trgovine in o njih interesih v tem oziru, da bi se zamogla uvesti jednako v postopanju glede trgovine, ne da bi se oziralo na narodnost. Ta predlog da je angleška vlada sprejela s pridržkom, da se ostale vlasti izrečejo v istem zmislu. Druge vlasti pa da še angleški vladi niso priobčile svojega menenja.

Rosebery se umakne s političnega polja.

LONDON 1. (K. B.) Razni londonski jutranji listi pravijo, da pomenja dogodek na letnem shodu društva Midlothian liberal association v Edinburghu, da se hoče Rosebery umakniti s političnega polja.

Trgovina in promet.

Avtonomna carinska tarifa.

V trgovinskem ministerstvu so že začeli pregledovati in prebirati material, kolikor ga je že došlo iz raznih trgovinskih zbornic. To delo bo trajalo menda do junija meseca. Nekoliko važnih okrajev še ni dalo odgovora na poslana jim vprašalna pole.

Kartel mlinarjev.

Že delj časa se vrše, kakor smo omenjali tudi mi, pogajanja med avstrijskimi in ogerskimi mlinarji, da sklenejo kartel, čegar namen bi bil ureditev obrata v zmislu skrčenja. Sicer pravijo, da bi cen moki ne zvišali, a tako zvišanje bi bila le naravna posledica manjšemu obratu. Kartel bi naj obsegal le velike mline, ki proizvajajo znatne količine; manjšim mlinom bi plačevali premije, da krčijo tudi oni obrat.

Carina na sladkor v Indiji.

Indijska vlada je izdala naredbo, da se bo odsihdob od sladkorja plačevala uvozna carina samo provizorično ter da se ima računati vsako leto ta doklada na podlagi svote izvoznih premij za sladkor. Ako bi kateri uvoznik plačal preveč uvoznine, se mu višek na koncu leta povrne.

Dražbe nepremičnin.

Po zahtevanju Ivana Goriupa na Opčinah, zastopane po g. dr. Abramov odv. v. Trstu, bo dne 10. aprila 1900 predpoludne ob 9. uri pri e. kr. okrajnemu sodišču v Trstu, v izbi št. 38 dražba nepremičnin, spodaj zaznamovanih.

I. skupina sestavljena iz tab. št. 699, 729, 731, 2848, 2849, 2855, 5144 na Opčinah, t. ab. št. 1198 v Rojanu in iz posestnih pravice do tab. št. 941, 1204 na Opčinah, 141, 181, 203 v Rojanu in kat. št. 1412 na Kontovelju.

II. skupina sestavljena iz polovice delov tab. št. 1636 in cele tab. št. 3211.

Nepremičnine, ki jih je prodati na dražbi, ste določeni vrednosti I. skupini K 2798-80 in II. skupini K 2307-80.

Najmanjši ponudek znašal je za I. skupino K 1865-87 in za II. skupino K 1538-54 pod tem zneskom se ne prodaje.

Izžrebane srečke.

Ogerski rudeči križ: Ser. 2322 št. 36 vdobi 40.000 K, ser. 6243 št. 8 vdobi 2000 K, ser. 358 št. 63 in ser. 849 št. 86 vsaki po 1000 K.

Srečke za stavbo bazilike: Ser. 7987 št. 67 vdobi 40.000 K, ser. 5947 št.

93 vdobi 2000 K, ser. 475 št. 13 in ser. 820 št. 5 vsaki po 1000 K.

Denarni trg.

Vsled ultima je bilo povpraševanje po denarju malo bolj živahno ter so stavki na bančne akcepte prve vrste malo poskočili: Znašali so 3⁷/₈ do 3¹⁵/₁₆ ‰. V Berlinu je ostal diskont 4⁷/₈ ‰. Tudi na gibanje na dunajskem glavnem zavodu Avstro-ogerske banke je vplival ultimo ter je bilo vlog za 10 milijona kron, zapadlosti za 21 milijon kron. Dne 1. tm. so znašale zapadlosti, kakor navadno, zopet 3 milijona kron.

Trg za petrolej v Zarizynu.

Na tem trgu vlada hausse. Izvozniki kupujejo živahno, ponudeb pa je le malo. Kar je še blaga na skladiščih, je vse v trdnih rokah. Cena 113—115 kopek od puda s akcizo (potrošarino) brez posode.

Novi zakon o združenju na delnice.

Ministerski predsednik je v svoji programatični izjavi naznanil nov zakon o združenju na delnice. Pravosodno ministerstvo je že izdelalo dotični zakonski načrt ter ga doposlalo udeleženi ministerstvom, t. j. ministerstvu za notranje stvari, za finance, trgovino in zemljedelstvo. Strokovni referenti imenovanih resortov proučijo zakonski načrt ter se snidejo v skupno posvetovanje. Upati smemo, da bodo dotična dela kmalu dokončana, ker je temelj že bil postavljen z regulativom o akeijah. Zajedno z navedenim zakonom rešijo tudi vprašanje o ustanovitvi združenj z omejenim poroštvom ter o pridobitvenih in gospodarskih združenjih.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 2. Pšenica za oktober K. 7.72 do 7.73. Pšenica za april K. 7.44 do 7.45 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.31 do 6.32. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.14 do 5.15. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.— do 5.01.

Pšenica: ponudbe slabe, povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja: nekaj tisoč met. stot. nespremenjeno Vreme: mraz.

Hamburg 2. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.— za maj 36.50, za september 37.25, za december 37.75 Denar.

Havre 2. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 42.50, za juli 50 k. frankov 43.50.

Dunajska borza dne 2. marca.

	večernj	danes
Državni dolg v papirju	99.35	99.20
„ „ v srebru	99.25	99.20
Avstrijska renta v zlatu	98.80	98.70
„ „ kronah 4%	99.20	99.—
Kreditne akcije	236.20	235.35
London 10 Lsr.	242.45	242.50
20 mark	23.64	23.65
Napoleoni	19.28	19.28
100 italijanskih lir	89.95	90.—
Cekini	11.38	11.38

Politično društvo „Edinost“ za Primorsko priredi

v nedeljo dne 4. t. m. ob 4. uri pop.

javni ljudski shod
v gostilni „pri Lipi“

v Bazovici

po sledečem vspredu:

1. Nagovor predsednika.
2. O volitvah v tržaški mestni in dež. zbor.
3. Slučajnosti.

Okoličani! V teh resnih časih treba, da se pokazete zavedne moze, hoteče braniti svoje svetinje. Stopite torej z vsjo odločnostjo v volilno borbo! Tako krepko voljo in zavednost pokazete s tem, da se v velikem številu udeležite tega prvega shoda v okolici, namenjenega predstoječim volitvam.

ODBOR

pol. društva „Edinost“ za Primorsko

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Prihod in odhod viakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— " " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " " pošt.	Dunaj, zveza Budapešt in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " " " Nabrežina, Videm, Benetke, Rim	
5.30 " " " Benetke (via Červinjan in via Videm)	
	Rim (via Bixij) naravnost
6.25 " " pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvc. brzovl.	Kormin
8.15 " " " Dunaj, zveza s Peštom, Reko	
8.45 " " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " " " do Mürzschlaga	
6.10 " " (samo ob sredah) ekspres v Ostende	

Dohod v Trstu:

6.56 pdp. meš.	iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33 " " " iz Italije, Kormina, Nabrežine	
8.45 " " brzovl. iz Kormina	
9.28 " " " Dunaj, zveza s Pešto, Muihim	
10.25 " " " Dunaj, zveza z Reko	
10.40 " " brzovl. iz Italije preko Kormina	
11.30 " " omn. iz Benetk (via Červinjan)	
5.35 pop. pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zvc. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 " " brzovl. iz Italije preko Kormina	
9.— " " " Dunaj, zveza z Reko	
11.35 " " omn. iz Italije preko Kormina	
10.38 pdp. (samo v sredah) ekspres iz Ostende	

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 " " " Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj	
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 " " brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 " " " Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)	

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 " " " Pulj, Rovinj	
11.15 " " " Hrpelje, Ljubljana, Dunaj	
6.15 zvc.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 " " brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 " " " Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)	

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljce preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razum nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop.	preko Červinjana v Italijo
10.42 " " " " "	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trziču:

7.20, 3.45, predp., 5.48, 10.33 pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------------------------	---

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavo, občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu Piazza Negozianti in Via dell'Arsenale

Uvažujmo geslo:

«Svoji k svojim»

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

Assicurazioni generali V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnelo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893.	gld. 58.071.673-84
Premije za potlej in naslednjih letih	30.541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894.	169.929.625-03
Plačana povračila:	
a) v letu 1894.	9.737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894.	292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosežaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 82/1 v lastnej hiši.

Javna zahvala.

Podpisani rodbini se zahvaljujete iz globine srca za tolike, ganljive dokaze prisrčnega sočutja povodom težkega udara, ki ga jima je usodila Božja Previdnost, odpozvavši v večnost našega dobrega, nepozabnega

IVANA.

V prvi vrsti zahvaljujete slavni odbor »Tržaške posojilnice in hranilnice« za tolike dokaze ljubezni do blagopokojnega; potem »Slovanski čitalnici« in »Del. podpornemu društvu«, da sta se na tako lep način spomnila svojega preminolega člana; dalje vsem darovateljem prekrasnih vencev in oni gospodi, ki so svoje sožalje pokazali v darovih narodnim društvom; slednjic vse one, zasebnike in zastopnike korporacij, ki so prišli od blizu in daleč, da v velečastnem sprevedu skuzejo pokojnemu poslednjo čast in da na impozanten način počaste spomin blagopokojnega.

Vsem, vsem bodi izrečena prisrčna zahvala, kajti vsprejmejo naj zagotovilo, da nam je njih sočutje bilo v največjo tolažbo v teh težkih urah.

Bog poplačaj vsem!

V Trstu, dne 2. marca 1900.

Rodbini Šabec-Abram.

NAZNANILO.

Vsem onim cenjenim gostom, kateri so se pritoževali, da ne pridejo v mojo gostilno več dakler bo notri Italijan, naznanjam, da istega ni več.

O tej priliki se priporočam starim gostom, prijateljem in znanecem za mnogobrojen obisk. Spoštovanjem udani

Fran Valetič
gostilničar.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolno. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, kujt je malo več.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na ukupnizo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoludne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoludne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 26. febr. do 1. marca

III. serija Špansko.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Carigradu (nove slike), zlati rog, mošeje itd. 50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 kr.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Znidarski & Valenčič v II. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolonialnim blagom kakor: kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah, ter sploh vse jestvine.

Posiljam blago na deželo po poštnem povzetju, v mestu je donajanje na dom brezplačno.

Nadejaje se obilne podpore slavn. občinstva v mestu in na deželi, beležim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

HÔTEL SUŠAK

s 25 popolnoma novourejenimi

sobami, z 1 in 2 posteljema

se otvori dne 11. marca t. l. na Sušaku.

Omnibus, ki prihaja k vsakemu dohodu vlaka, prevažal bo p. n. potnike po isti ceni, kakor reški.

Restavracija z izvrstno kuhinjo, domača vina iz velikih kletij župana blag. gosp. Vladimira Nikolića Podrinskega, kakor tudi raznovrstna druga vina.

Potnikom so na razpolago kočije in vozovi za prtjago.

Od danes naprej dobi lahko že vsak potnik sobo v hotelu, a po otvoritvi bo vse najmodernejše urejeno. V hotelu se nahaja malo, a zunaj hotela veliko kopališče.

Hotel je posebno ugoden za one, kateri prihajajo v morske kopelji.

Sušak, v februarju 1900.

Spoštovanjem

Petar Marac, lastnik.

Uprava „Hôtel Sušak“.